

IZVJEŠTAJ O MARATONU LAĐA 2009. GODINE

1. POČETAK PRIPREMA MARATONA

Početak priprema Maratona lađa je počeo već nakon nove godine, ali su intenzivne pripreme počele u travnju. Kako je projekt La Manche odrađen krajem lipnja, a za njega se Uprava udruge mukotrпно i dugo pripremala, to je dijelom zauzelo radne kapacitete udruge te iscrpilo sve financije. Već u ranoj fazi se pokazalo da će pored projekta „La Manche“ i ekonomnska kriza imati veliki utjecaj na financije, a time i organizacijske mogućnosti Udruge koje se tiču Maratona lađa.

Udruga lađara Neretve je od prošlog Maratona imala oko 40 sastanaka upravnog odbora te 3 sastanka Organizacijskog odbora Maratona lađa, kao i više desetaka drugih sastanaka koje su održali pojedinci iz uprave za potrebe Maratona lađa.

15 dana prije Maratona lađa angažirane su i dvije djevojke koje su asistirale u uredskim poslovima, rezervaciji karata za brodove, predbilježbi brodova i slično.

Posebno je osjetljivo bilo pitanje sigurnosti Maratona lađa zbog dolaska najvišeg državnog vrha, te glasina o mogućim navijačkim neredima zbog dolaska jedne ekipe iz Zagreba koja pripada navijačkoj skupini. To je neplanirano oduzelo dosta vremena, ali i novaca zbog potrebe rada na jakom osiguranju i sprječavanju svih potencijalnih ugroza Maratona lađa.

2. FINANCIRANJE MARATONA LAĐA

Sama Manifestacija Maratona lađa zajedno s Utrkom za startne pozicije u Opuzenu, te 40.000 kn koji su se pored glavne nagrade dodijelili ekipi „Gusar“ iz Komina, koštala je ispod prošlogodišnjeg proračuna za iste manifestacije.

Kako je gospodarska kriza uzdrmlala sve gospodarske subjekte, državni proračun, te proračune gradova i županije, za očekivati je bilo da će se pojaviti znatne teškoće u iznalaženju izvora za financiranje Maratona lađa, posebice s obzirom da smo pred Maraton lađa na konto projekta „La Manche“ bili oko 76.000 kn u dugu zbog neodržanih garancija pojedinih sponzora koji su se povukli u zadnji čas iz projekta „La Manche“.

Dakle i projekt La Manche, iako od iznimne važnosti, doprinio je pored postojeće krize, financijskim problemima Udruge, pa se ulagao izniman napor da se Maraton nesmetano održi. Shvaćajući financijsko stanje gradova Metković, Opuzen i Ploče, njihov udio u financiranju se smanjio, što je također bio dodatni problem Udruzi. Poseban problem je što Grad Opuzen ni za prošlu godinu nije ispunio svoje obveze do Maratona, a iako se obvezao, nije izvršio svoje financijske obveze ni za ovu godinu, što ukupno iznosi 35.000 kn. Neprimjeren odnos Grada Opuzena je doveo do pitanja da li se brzinske utrke više trebaju održavati u Opuzenu, ali se ove godine od toga odustalo zbog obećanja da će svoje obveze ispuniti. Unatoč višestrukim obećanjima i čestim posjetama članova Uprave, Grad Opuzen nije ispunio svoje obveze. S Gradom Pločama također nije do kraja realiziran suorganizatorski ugovor u financijskom dijelu, gdje je Grad Ploče također ostao dužan oko 22.000 kn. Grad Ploče je iznio da je imao povećane troškove, ali do danas nisu specificirali sve sporne stavke.

No unatoč svim nedaćama i problemima, Maraton se uspio isfinancirati i završiti bez dugova. Potrebno je istaknuti da se štedjelo na svakom koraku, što je bilo rizično jer je smanjivanje određenih proračunskih stavki zahtjevalo izbor neprovjerenih izvođača radova i dobavljača, ali je srećom, unatoč određenim poteškoćama, sve prošlo bez bitnijih problema.

Posebno je potrebno istaknuti kao odgovorne i dobre partnere Dubrovačko-neretvansku županiju, Grad Zagreb, Agrokor, Hrvatski Sabor te Turistučku zajednicu i Ministarstvo turizma, Grad Metković a UL Neretve je zahvalna i drugim mnogobrojnim partnerima, sponzorima i donatorima.

ORGANIZACIJA MARATONA

1. UREDSKI POSLOVI

Nositelji: Ante Šprlje, Marko Marušić, Goran Kovač, Izvor Škubonja te angažirane djelatnice 15 dana prije Maratona.

Mjesec dana prije Maratona se organizirao svakodnevni rad u Udruzi, a 15 dana prije Maratona je organizirana i druga smjena. Tjedan dana prije Maratona se radilo od 07.00 – 23.00 sata. Većina članova uprave je sve svoje poslovne, obiteljske i druge obveze podredila Maratonu lađa jer je to bio jedini put za dobru organizaciju.

U pripremama Maratona lađa je izrađeno više stotina dopisa, ugovora, popisa i drugih pismena, a članovi uprave su, uglavnom o svom trošku prešli više tisuća kilometara. Za dobro organiziranje se sve više pokazuje potreba za osobama raznih znanja i vještina, od kojih je informatičko znanje jedna od posebno potrebnih, ali je srećom izborom novih članova uprave u tom dijelu uprava postigla napredak.

2. BRZINSKE UTRKE U OPUZENU

Nositelj organizacije brzinske utrke u Opuzenu je bio Milojko Glasović uz pomoć kordinatora Marka Marušića i Ante Šprlje te članova uprave Bore Jelčića i drugih članova uprave i angažiranih pojedinaca.

U Opuzenu je na brzinskim utrkama dosada sudjelovalo najviše ekipa dosada – 35, ali je organizacija poboljšana uvođenjem 2 lađe za zagrijavanje te se time postiglo ubrzanje programa. Organizacija je bila bez primjedbi. Grad Opuzen do danas nije platio dug prema UL Neretve od 35.000 kn.

3. START MARATONA U METKOVIĆU

Nositelji organizacije pored Marka Marušića i Ante Šprlje su bili Milojko Glasović te više članova uprave.

Organizacija je bila dobra, ali su primjećena dva manja nedostatka koja nisu utjecala na tijek Maratona.

Prvi se odnosi na raniji početak mimohoda od planiranog. Voditeljica programa je pokrenula mimohod ranije od zakazanog vremena, pa je to zamalo poremetilo organizaciju početka Maratona.

Drugi je kvar razglasa prilikom pjevanja himne. Kako smo saznali došlo je do nestanka električne energije za razglas, pa se na taj dio nije ni moglo utjecati.

Pojedine ekipe nisu došle na vrijeme na postrojavanje pred mimohod unatoč obvezi da dođu. Organizacija i poštivanje protokola u pojedinim ekipama se stoga treba poboljšati.

Start je počeo u 17.15 minuta, onako kako je i planirano.

Na startu su se pojavile i mnogobrojne brodice i druga plovila unatoč silnom trudu u medijskoj kampanji da se obavijesti sve da imaju zabranu plovidbe za taj dan.

Suradnja s policijom u Metkoviću te drugim službama je bila na visokom nivou.

4. MARATONA LAĐA

A) KORIDOR ZA PLOVILA I LAĐE NA NERETVI

Za obilježavanje koridora na Neretvi je bio zadužen dopredsjednik i član uprave Boro Jelčić koji je organizirao postavljanje koridora.

Start je prošao bez incidenata (kontakti lađa su neizbježna pojava).

Odmah po startu je formiran konvoj 18 brodova koji su imali dozvolu za plovidbu, 5 brodova u službi održavanja reda, 6 sudačkih glisera i 30-ak drugih koja nisu imala dozvolu za plovidbu.

Glavni sudac Mladen Kuran je u svojem izvještaju iznio stav da je koridor bio preuzak za brodove, a preširok za lađe.

Ovdje je za napomenuti da je dio koridora dan prije Maratona lađa pomaknut u korist brodova na sugestiju Lučke kapetanije, a sve radi sigurnosti plovidbe.

Prilikom prelaska s lijeve strane na desnu stranu, lađe se uvijek izlažu riziku i određenim problemima s valovima od brodova s kojima se križaju, pa je tako bilo i ove godine.

Ekipe koje nisu poslale svoje predstavnike na sastanak na koji su bile pozvane uz obavezno prisustvovanje, pokazale su nesnalaženje gdje treba prijeći Neretvu (do početka Komina). Takve ekipe snose moralnu odgovornost za svoje ponašanje na vodi koje je kasnije uzrokovalo i pritužbu nekih ekipa.

B) BRODOVI

Za brodove su bili zaduženi Goran Kovač i Ante Šprlje

Brodarima je ove godine prvi put naložena uplata jamstva od 2.000,00 kn da će poštivati sigurnost i pravila na vodi, koja im se vraća ako krše pravila i potpisani ugovor. Brodari su se uglavnom i držali pravila.

Mnogobrojna mala plovila ipak nisu imala dozvolu za plovidbu na dan Maratona. Ovdje se treba navesti da je Pomorska policija propuštala plovila koja je zatekla, iako je policija znala da je plovidba zabranjena pa je suradnja s pomorskom policijom i dalje na razini koja ne zadovoljava potrebe Maratona lađa. Od pomorske policije smo dobili informaciju da im je primarna zadaća bila zaštita štićenih (VIP) osoba iz državnog vrha, ali to

ne umanjuje odgovornost za propuštanje plovila u donjem dijelu Neretve gdje je stajala policijska brodice.

UL Neretve nakon obrade fotografija koje je prikupila podnosi prekršajne prijave protiv 9 korisnika plovila koji nisu imali odobrenje za plovidbu, a za koje postoje fotografije.

C) TIJEK MARATONA NA VODI

Za Maraton na vodi su bili zaduženi Ante Šprlje kao direktor Maratona, Boro Jelčić za koridor, Mladen Kuran kao glavni sudac te niz drugih osoba u sklopu uprave i organizacije.

Tijekom Maratona su, kao i proteklih godina pojedina plovila svojim ponašanjem remetila red i ometala pojedine lađe, tako i sudačke glisere, ali u znatnoj mjeri manje nego prijašnjih godina, što se posebice odnosi na plovidbu Crnom rikom gdje je zapriječen prolaz svim plovilima osim lađama i plovilima osiguranja. No pojedina plovila i na Neretvi nisu utjecala na rezultate Maratona.

Dogodio se i jedan incident, srećom bez većih posljedica, prilikom kojeg je svojim neregistriranim gliserom Željani Zonjić – Tigar iz Kule Norinske unatoč višekratnim upozorenjima direktora Maratona, glisirao, potom plovio uzvodno usuprot drugim plovilima, te na kraju ispao iz glisera prilikom čega se njegovo plovilo nekontrolirano kretajući sudarilo s turističkom lađom. Tragedija je izbjegnuta prisebnošću upravitelja ostalih plovila.

Iako je glavni sudac opominjao ekipu Donjana Donjih da plove izvan plovidbene rute, odnosno da se kreću rutom za brodove, te u više navrata iza mostova da ponovno podignu zastavu, kao i u Rogotinu da ne zagrađuju ekipu „Gusar“ Komina, glavni sudac nije donio odluke o kažnjavanju po Sudačkim pravilima i Pravilniku, te navedena ekipa stoga nije kažnjavana.

Po ulasku u Crnu riku se dogodio sporni događaj prilikom kojeg je u jednoj krivini na kojoj nije moglo biti nadzora sudaca, ekipa „Stabline“ koja je u tom potrenutku bila ispred „Marka Markote“, završila u raslinju te se žalila da je veslač „Marka Markote“ izvadio parić iz vode i da su zbog toga izgubili 3. poziciju, a time i medalju. Zbog nemogućnosti utvrđivanja prave istine, („ekipa „Marko Markota“ je pobijala navode „Stabline“, a drugih svjedoka nije bilo), žalba je odbijena.

5. CILJ U PLOČAMA I ORGANIZACIJA PROGRAMA U PLOČAMA

Osobe zadužene: Grad Ploče, (Goran Kovač), Marko Marušić, Ante Šprlje, Milojko Glasović.

Organizacija u Pločama je bila na znatno višem nivou od dosadašnjih godina. Tu je znatno doprinijelo to što je Goran Kovač član uprave UL Neretve ujedno i dogradonačelnik Grada Ploča, pa je bio vrlo važan element u organizaciji u Pločama.

Posjećenost manifestacije je bila izvrsna, a općeprisutna kriza i štednja nije utjecala na atmosferu i feštu u Pločama.

6. NAKON MARATONA

Ekipa „Stalbina“ je uložila žalbu na ekipu „Marko Markota“ zbog spomenutih događaja po ulasku u Crnu riku. Kako se nije mogla utvrditi prava istina Žalbena vijeće je u Pločama

odbilo žalbu, ali je onda donijelo odluku da se naknadno sastane po eventualnoj pismenoj žalbi. Naknadno je „Stablina“ dostavila i pismenu žalbu u kojoj se dodatno žalila i na ekipu „Donjana Donjih“ zbog plovidbe izvan plovidbene rute za lađe.

Žalbeno vijeće se sastalo naknadno te donijelo odluku o kažnjavanju Donjana Donjih, odbijanju žalbe u odnosu na „Marka Markotu“, te o dodijeli 5.000,00 kn „Stablini“ kao naknadu jer sudac nije imao nadzor na tom dijelu rute. Takvu odluku je zbog nepravilnosti Upravni odbor jednoglasno poništio jer se Žalbeno vijeće nije moglo naknadno sastati niti takve vrste odluka uopće donositi.

Glede medijske popraćenosti, i dalje je primjetan nedostatak boljeg TV praćenja, iako su priloge u dnevnicima bili, s obzirom na trajanje dnevnika, vrlo dobri.

Dubrovački vijesnik je iznimno kvalitetno popratio, ne samo Maraton, već sve aktivnosti UL Neretve, dok su drugi tiskani mediji pratili različitim intenzitetom.

Slobodna Dalmacija je znatno manje pozornosti posvetila ove godine Maratonu lađa uz objašnjenje da je to zbog velikih političkih događanja i drugih afera, te Sinjske alke koja je bila dan nakon Maratona lađa.

7. STATISTIKA MARATONA LAĐA

U organizaciji je sudjelovalo:

- više desetaka volontera,
- 27 zaštitara,
- 20 redara u Pločama,
- više od 100 policajaca,
- više desetaka pripadnika drugih službi.

Na Maratonu je sudjelovalo:

- 39 ekipa
- 738 veslača (prijavljenih)
- 18 brodova s dozvolom
- 11 službenih plovila (Policija, Lučka kapetanija, UL Neretve),
- 30 –ak neprijavljenih plovila

Na Maraton i maratonske aktivnosti je direktno utrošeno oko 550.000 kuna, dok trošak subjekata koji nisu naplaćivali svoje usluge, već su donirali raznu opremu, sredstva, usluge, rad i sl., iznosi dodatnih oko 70.000 tisuća kuna.

8. ZAKLJUČAK

Unatoč dosad najvećem broju aktivnosti u UL Neretve, iznimno teškoj ekonomskoj krizi u društvu, složenim političkim odnosima među gradovima koji znatno otežavaju rad Udruge lađara Neretve zbog političkih tenzija među strankama, te drugim državnim institucijama, kao i početnom minusu od 76.000 kn, dosada organizacijski najsloženiji Maraton lađa je ulaganjem iznimno velikog napora uprave uspješno organiziran, a u mnogim segmentima se i napredovalo.

Tako se npr. napredovalo u organizaciji utrka za startne pozicije u Opuzenu koje su bile na visokom nivou, a na cilju u Pločama je primjetan osobiti pomak.

Izrađeni su mnogobrojni dokumenti (ugovori, dopisi, projekti, troškovnici, zahtjevi, i dr. pismena) koji će biti osnova za svaki budući Maraton lađa, a po prvi put je i izrađen poseban dokument - Organizacijski plan Maratona lađa u kojem se detaljno razrađuje svaka aktivnost s vremenskim periodom u kojem je treba obaviti za uspješno pripremanje Maratona lađa koji će se svake godine nadograđivati sukladno potrebama svakog pojedinog Maratona.

Iako su se u medijima pojavljivale crne slutnje o neodržavanju Maratona, one se nisu obistinile te je pored nepovoljnih uvjeta, postignut uspjeh te pozitivno poslovanje Maratona lađa koje je osiguralo Udruzi nesmetan rad za buduće razdoblje do sljedećeg Maratona lađa.

05. listopada 2009. godine

DIREKTOR MARATONA

Ante Šprlje